

אריק וטליק אינם שונים רק באופיים - ב-6 ביוני עמדו

בפניהם בעיות שונות, והם פתרו אותן בדרכים שונות

המירוץ לאל-עריש

היה שיקרה, בעיקר מפני שחיה עלול למנוע או לצמצם את סיכוייה של מכת'המוות שתיכנן חיל-האוויר ושהי תח מבוססת כולה על "חורים" בכוננות המיצרים. הסיכון שבהתקפה על מיתחמים מבוצרים ובהם כוחות שעוצמתם והיערכותם אינם ידוי עים כראוי, היה ברור מלכתחילה. אבל כל הי נוגעים קיבלוהו, לאחר שהאלוף טל הסביר כי לדעתו הסיכון סביר, וכי יוכל למלא את המי שימה, אפילו לא בקרב לידה, "פדור וערוך" - כגון זה של אריק שרון או של חיים לסקוב ב"קדש" - אלא בקרביום ניר, שבמרכזו הי מנק.

..הסתערו בכל אחר

נ וסף ל"מחדל המתוכנן" המודיעיני, הושפעה לחימתו של טל מכך, שגירתו הייתה רחבה ועמור קה מזו של שרון, ו"בידודה" השלם עוד קודם לתחילת השלב המכריע - כדרך שעשה שרון ביחס למיתחם אוסיכתף - לא בא בחשבון, מפני שאו היתה מתעכבת ההתקפה העיקרית הרבה מעבר למותר, וגם נדרשו לכך כוחות ניידים ומשוריינים נוספים, שלא ניתן לצה"ל להעמידם לרשותו של טל. אוסי הגיורה, כשלעצמה, הוי סוף הרבה לאי-הודאות, או ל"ערפל" שבתוכו פעל טל כבר בשלב התיכונן.

גורם שלישי, סובייקטיבי, שהשפיע מאוד על תפי שת הקרב ועל ניהולו, היה הגורם המוראלי. בנייתח לחימת שרון באבועיגילה לא הוכרנו כמעט את המיכר שול הפסיכולוגי שעליו היה צריך שרון להתגבר. לאחר הכישלון החרוז ב"קדש" נוצרה בצה"ל ביחס לאביר עגיילה גישה טראומטית שאמרה כי זהו, כביכול, מיצר שאין להבקיעו. אין ספק כי המחשבות להימנע מהבקעה שם הושפעו מאוד, ואולי בעיקר, מטראומה זו. בעייתו של טל הייתה שונה, אך לא פחות חריפה. אם ביוסי-הכיפורים יצא צה"ל לדהימה כי תחושה של עיונות, הרי לששת-הימים נכנס בחשש עמוק שבין "קדש" ליוני '67 קפון הי פער שבינו לבין המצרים לטובתם, וכי המידי חמה הפעם תהיה קשה, איפית ומרובתי-אביר דות ביותר.

התקפתו של טל חיתה המכה הראשונה שעמד עליה לחנית ביבשה, וברור היה כי מידת הצלחתה תתנן לא

בסידרה זו משתדל הפרשן הצבאי בנימין עמידורו לחשוף את השורשים העמוקים יותר להתמוטטות מערכת התפיסות והמושגים של צה"ל ביוסי-הכיפורים.

בהקדמה קבע עמידורו כי ה"מחדל" המפורי-סם של יוסי-הכיפורים מילא רק תפקיד קטן באסון שאירע באותו יום, וכי למעשה היו סי-נותיו עמוקות הרבה יותר: אי-הכוננות להבחין בכישלונות, מיסוד השגיאות שגרמו לכישלונות אלה, וקידוש תורות-לחימה פסולות ומוטעות לחלוטין, שהפכו לניכסי-צאן-ברזל.

כמו כל המאמרים החתומים ב"העולם הזה", משקף גם מאמר זה את דעתו הבלתי-מצונזרת של הכותב. מובן שהוא לבדו אחראי לה.

גאח בנימין עמידורו

כוח האויב ומצבו, חיבתו גדולה עדיכדיכך שאיר אפשר כלל להפריז בה. בלא שניקחנו בחשבון, לא נוכל כלל להבין את אורח ניהולו את הקרב לכל שלביו, מתחילת התיכונן ועד גמר הביצוע.

מבחינת למידת בעיות הפיקוד בשדה-הקרב, ניתן להפיק הרבה מנייתח קרב רפיה, משום שבדרך-כלל יפעל כל מפקד במצב כזה בדומה לישראל טל, אשר "ערפל הקרב" החל אופף את לחימתו עוד קודם שנודה הכדור הראשון.

הסיבה הישירה ל"מחדל מודיעיני" זה היי תה הצורך לשמור על גורם ההפתעה ובהכרח לזוהר, למען שמירתו, על סוורים קרקעיים ובמיוחד על סוורי-אוויר.

בניגוד לגירת אבועיגילה, שבה הכינו המיצרים מערך חפור משלם עוד הרבה קודם המליחמה, הרי בי גירת רפיה-אל-עריש נמצא, קודם לכניסת הכוחות הי מצריים לסיני, ב"המתנה", מערך מוכן מצומצם בלבד. בלא סוורי-אוויר וצילומי-אוויר עדכניים, מדיייוסי-ביומו משם, לא ניתן היה לקבל, ולו בקירוב סביר, את כל נתוני היערכותם והתבצרותם של הכוחות החדשים שורמו לשם. ביצוע צילומי-אוויר, ולו בתכיפות תמיר-עריית ביותר, עלול היה לתגבר את עירנות המיצרים לסכנת מהלומת ישראלית פותחת ומפתעת. דבר זה אסור

ל שה להעלות על הדעת שתי דמויות שונות יותר מאשר האלופים ישראל טל ואריק שרון. טליק הוא נמור-קומה וצנום, אריק הוא מאסיבי. טליק הוא איני-טלקטואל, ואריק הוא איש האינטואיציה. הם שונים ב"דיבורם, בתנועותיהם, בסיגנונם.

ערב מילחמת ששת-הימים, עמדו השניים גם מול בעיות שונות לחלוטין. גירת רפיה הייתה שונה לחלוטין מגירת אבועיגילה - לא רק מבחינה טופוגראפיה, אלא גם מבחינת הייעדים, המרחקים, לוחי-הזמנים וסדר-הגודל של הכוחות.

כל אחד מן השניים התייצב מול הבעיה שרו - ומצא לה פיתרון משלו.

אריק שרון העדיף לתקוף את מערך אבועיגילה בקרב "סדור וערוך", מתוכנן מראש בדקדקנות לכל פרי-טי, כאשר מהלומת החי"ל פותחת את הדרך בפני השיריון הפורץ חזיתית להתחבר עם כוחי-טנקים אחר שבא מהעורף, תוך שהם מוחצים ביניהם את מיתחם אוסיכתף (העולם הזה 1943).

תוכנית זו נתפרה בהתאמה מלאה לנסיבות שדה-הקרב שהוא שתי מוגבל, מוגדר וניתן ל"בידוד" כמעט הרמטי מכל צדדיו. שרון גם הבחין - ומיצה עד תום - את השגיאה החמורה שבהיערכות המיצרים, שאגפיה היו חשופים למעשה, משום שאיזור החולות שמצפון לאוס-כתף - הוא ה"גרעין" של המערך כולו - היוות אולי מחסום בפני תנועה ישירה של רכב, אבל לא של רגלים. כך יכול היה להחדיר את כל חטיבת-הרגלים של קוטי לתוך התעלות הראשיות, ובזאת היסל את האלמנט המרכזי של ההגנה.

מוגבלות שדה-הקרב וידע מדויק ועדכני של כל פרטי היערכותו של האויב, הם שאיפי שרו לשרון להבחין תוכנית כזו, שמלכתחילה חרצה את גורל הקרב ולא נותר אלא להבטיח שלא תופרע - עידיי "עצות" של הרמטי כ"ל משה ריין, למשל - וכן שהפיקוד ימצא בידי מפקד מן הקדיבר של שרון.

..המחדל המודיעיני

ה אלוף ישראל טל הייב היה לנקוט דרך טאקטית שונה לחלוטין. הסיבה העיקרית לכך הייתה, שבי-ניגוד לשרון לא עמדו לרשותו ידיעות מלאות ועדכניות בדבר האויב שממולו והיערכותו. גורם זה, של ידיעת